

Rammer for mål- og indholdsbeskrivelse

for **SFO** i Aarhus Kommune

Indledning

Fritidspædagogikken har en selvstændig værdi og understøtter samtidig et helhedssyn på det enkelte barns udvikling og dannelse.

SFO'en bidrager sammen med skolen til at skabe hele mennesker, der både kan lære og være. Her kan det enkelte barn udvikle sig i gode fællesskaber. Selvværd, kreativitet, vedholdenhed, selvforståelse, robusthed og demokratisk dannelse er bare nogle af de elementer i barnets liv, der styrkes gennem aktiviteter, lege og samvær i SFO'en.

Retningen for arbejdet angives blandt andet i den enkelte SFO's mål- og indholdsbeskrivelse.

Med denne reviderede Rammer for mål- og indholdsbeskrivelse for SFO i Aarhus Kommune ønsker byrådet og jeg at sætte fokus på SFO'ens vigtige bidrag til det gode børneliv.

Lovgivningen opstiller nogle konkrete krav, som arbejdet med mål- og indholdsbeskrivelsen skal leve op til, ligesom børne- og ungepolitikken og den nye fritidspædagogiske vision er retningsgivende for arbejdet. Vi har ønsket at sikre det lokale råderum, så den enkelte SFO har frihed inden for rammen til at arbejde med det, der giver mening netop der.

SFO-forældreråd, skolebestyrelse, ledere og forældre spiller alle en vigtig rolle i den fælles opgave med at skabe gode SFO'er for alle børn – og netop fordi børnene er omdrejningspunktet, har vi i denne nye udgave fremhævet dem som vigtige medskabere og som deltagere i arbejdet med mål- og indholdsbeskrivelsen.

Med venlig hilsen
Thomas Medom
Rådmand for Børn og Unge

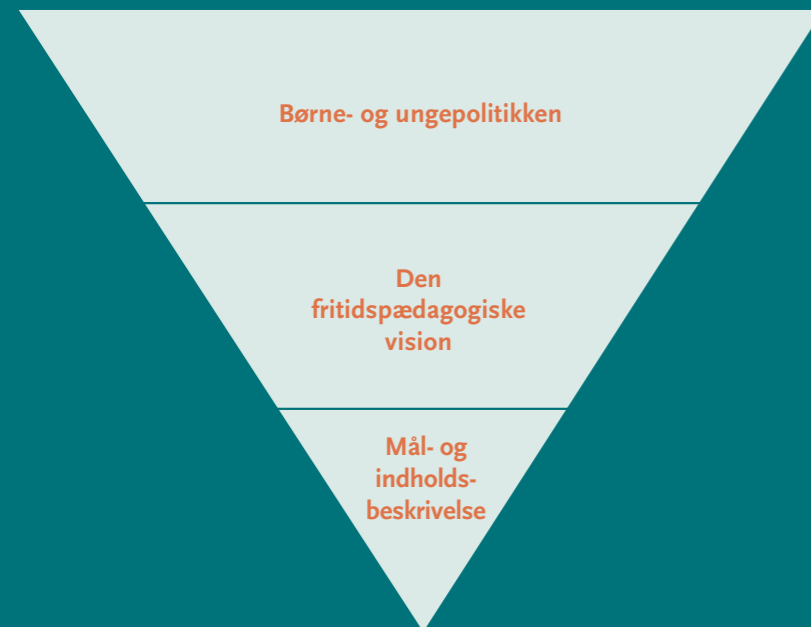

Formål: SFO'ens bidrag til børns liv

I børne- og ungepolitikken understreges det blandt andet, at vi i Aarhus Kommune arbejder for, at alle børn og unge udvikler sig til robuste og livsduelige børn, der deltager i og inkluderer hinanden i fællesskaber.

I den fritidspædagogiske vision er det helt centralt, at fritidspædagogikken har en værdi i sig selv i forhold til at understøtte barnets tilblivelse, gode fællesskaber og demokratisk dannelse.

Rammer for arbejdet med mål- og indholdsbeskrivelse for SFO (0.-3. klasse) i Aarhus Kommune giver de lokale SFO'er de bedst mulige rammer for at fremme barnets trivsel, læring, dannelse og demokratiske deltagelse gennem udviklingen af sammenhæng, ligeværd og samarbejde mellem SFO, undervisning, forældre og andre samarbejdspartnere.

SFO indgår i skolens samlede virksomhed med en fritidspædagogisk vinkel og bidrager dermed til et helhedssyn på børnene. Hverken undervisning eller fritid kan stå alene i forhold til at sikre, at børn både bliver til *nogen* og til *noget*.

Det enkelte barns trivsel og udvikling, de gode fællesskaber og den demokratiske dannelse er pejlemærker for det pædagogiske arbejde i SFO'en. Vejen hertil er belagt med samvær, leg og andre aktiviteter, både børneinitierede og voksenorganiserede.

I SFO er der særligt fokus på børnenes aktive deltagelse i for dem meningsfulde aktiviteter og stærke fællesskaber. Det forudsætter, at børnene lærer at reflektere og træffe gode beslutninger.

Organiseringen af det pædagogiske arbejde sker inden for en ramme af voksenorganiserede og børnenes selvvalgte aktiviteter med henblik på at sikre børnenes medindflydelse på, hvad de skal foretage sig i SFO, og hvad SFO'en skal tilbyde dem.

Endvidere har SFO en særlig opgave i at forberede børnene til et mere selvstændigt fritidsliv fra 4. klasse. Dette fritidsliv kan foregå i det lokale foreningsliv eller i det lokale fritids- og ungdomsskoletilbud. I arbejdet er der et særligt fokus på barnets udvikling af aktiv medbestemmelse, vedholdenhed og robusthed. Disse egenskaber er vigtige i barnets dannelsesproces på vej mod et selvstændigt ungdomsliv.

Baggrund

Rammer for mål- og indholdsbeskrivelse for SFO er udarbejdet dels for at understøtte det lokale råderum og løsninger, dels for at udmønte Aarhus Kommunes børne- og ungepolitik samt den fritidspædagogiske vision. Valg af pædagogiske metoder i arbejdet fastsættes derfor ikke i de centralt fastsatte rammer.

Skolen – undervisningsdel og fritidsdel – har en samlet opgave med at sikre, at børnene trives og bliver så dygtige, som de kan. Hertil hører, at de samlede ressourcer skal bruges til størst mulig gavn for børnene inden for de gældende rammer.

I arbejdet med at løse den fælles pædagogiske opgave bør man lokalt anvende de pædagogiske ressourcer, hvor de kommer det enkelte barn og grupper af børn bedst til gode. Prioriteringen af de pædagogiske ressourcer skal ske med respekt for de selvstændige opgaver og forpligtelser, som SFO og undervisning hver især har.

Grundloven sikrer, at undervisningen er betalingsfri. I Aarhus Kommune har man besluttet, at SFO og undervisning har adskilte budgetter. Der kan ikke flyttes budget mellem SFO og undervisning, og der aflægges selvstændigt regnskab for de to dele.

Det er en fælles opgave for skolebestyrelse og SFO-forældreråd at drøfte og følge op på, at SFO'ens samlede ressourcer bruges i overensstemmelse med byrådets beslutninger.

Grundlaget for arbejdet er folkeskoleloven, herunder folkeskolens formålsbestemmelse, bekendtgørelse om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for skolefritidsordninger, den fritidspædagogiske vision og Aarhus Kommunes børne- og ungepolitik.

Dokumenter, der indgår i det samlede grundlag for SFO'ers virke, er angivet i slutningen af dette dokument og indgår som en af del materialet på hjemmesiden: www.aarhus.dk/SFO.

Lokal udfyldelse af rammen

Arbejdet med mål- og indholdsbeskrivelsen sker inden for de rammer, som bekendtgørelsen og børne- og ungepolitikken foreskriver.

Af det lokale arbejde med mål- og indholdsbeskrivelsen skal der ifølge bekendtgørelsen angives følgende:

- mål for samspillet mellem SFO'ens pædagogiske aktiviteter, skolens undervisning og samarbejdet mellem skole og hjem
- den overordnede ramme for de pædagogiske aktiviteter og det samarbejde med forældrene, der foregår i SFO'en
- overvejelser om balancen mellem voksenorganiserede og børnenes selvvalgte aktiviteter med henblik på at sikre børnenes medindflydelse
- en beskrivelse af, hvordan sammenhængen sikres ved overgang fra dagtilbud til skolefritidsordning, herunder videregivelse af oplysninger om børnene.

Af det lokale arbejde med mål- og indholdsbeskrivelsen skal det ifølge bekendtgørelsen fremgå, om og i hvilket omfang den enkelte SFO arbejder med nedenstående. Det er altså frivilligt, om man arbejder med de nævnte elementer, men det er et krav, at man beskriver, om man:

- tilbyder lektiehjælp og faglig fordybelse i undervisningstiden
- gør en særlig indsats i forhold til støtte eller udfordringer til børn med særlige behov, forudsætninger m.v.
- lader krop, bevægelse og sundhed indgå i arbejdet, og i hvilket omfang det sker i samarbejde med idrætsforeninger eller lignende.

Det lokale arbejde med temaerne i mål- og indholdsbeskrivelse for SFO indebærer et tæt samarbejde mellem SFO og undervisning og de øvrige tilbud til børn og unge i lokalområdet (dagtilbud, fritids- og ungdomsskoletilbud samt lokale foreninger m.v.) om blandt andet overgange fra dagtilbud til skole, fra SFO og indskoling til mellemtrin og fritids- og ungdomsskoletilbud og/eller andre lokale fritids- og foreningstilbud.

Læs mere om SFO-forældrerådets rolle i arbejdet med mål og indholdsbeskrivelser i Vejledning til arbejde i SFO-forældreråd i Aarhus Kommune.

Temaer

Den enkelte skolebestyrelse og SFO-forældrerådet udvælger i fællesskab et antal temaer, man ønsker at arbejde med til udmøntning af børne- og ungepolitikken og den fritidspædagogiske vision. Det er oplagt, at børnene inddrages i udvælgelsen af temaer.

Nedenfor er listet en række forslag til temaer, som afspejler SFO'ens formål. Dette er tænkt som en støtte i arbejdet med at tilrettelægge aktiviteter ud fra, hvordan de skal medvirke til at leve op til SFO'ens formål.

Byrådet ønsker at styrke det lokale engagement og den lokale indflydelse, og derfor er temaerne til inspiration. Den enkelte skolebestyrelse kan sammen med SFO-forældrerådet vælge andre temaer.

For hvert tema beskrives:

- Hvad man ønsker fremmet ved arbejdet med temaet (på principniveau)
- Valg af konkrete aktiviteter til udmøntning af temaet
- Hvorledes SFO og undervisning sammen og hver for sig indgår.

Hvert tema drøftes og beslutes i skolebestyrelsen. Det skal fremgå af den enkelte beskrivelse, hvornår den senest skal tages op til revision.

Forslag til temaer:

- Motivation, robusthed og vedholdenhed
- Børnefællesskaber
- Demokrati og medborgerskab
- Det digitale børneliv
- Bæredygtighed
- Lokalt samarbejde
- Forældresamarbejde

Opfølgning

Skolebestyrelsen er sammen med SFO-forældrerådet ansvarlig for, at de enkelte temaer tages op til revision på det aftalte tidspunkt, og at temaerne i øvrigt medvirker til at indfri lokalt opstillede mål.

Lederen af SFO er ansvarlig for at implementere arbejdet med de udvalgte temaer og at evaluere indsatsen løbende sammen med SFO-forældreråd og medarbejdere, herunder at inddrage børnenes oplevelse af indsatsen.

Distriktets børn- og ungechef er ansvarlig for opfølgning på, at arbejdet med mål- og indholdsbeskrivelsen finder sted.

Relevante dokumenter

Følgende dokumenter indgår i grundlaget for SFO'ers virke i Aarhus Kommune:

- Lov om folkeskolen
- Bekendtgørelse om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for folkeskolens skolefritidsordninger
- Børne- og ungepolitik for Aarhus Kommune
- Fritidspædagogisk vision for Aarhus Kommune
- Styrelsesvedtægt for folkeskolerne i Aarhus Kommune
- Rammer for mål- og indholdsbeskrivelse for SFO i Aarhus Kommune
- Vejledning til arbejde i SFO-forældreråd i Aarhus Kommune

Alle dokumenter kan findes på www.aarhus.dk/sfo

Siden revideres løbende som følge af fremadrettet ændret lovgivning, byrådets beslutninger m.v.

Udgivet af:

Aarhus Kommune
Børn og Unge
Pædagogik, Undervisning og Fritid

Udgivet:

3. udgave, 2021

© Copyright:

Aarhus Kommune
Børn og Unge
Pædagogik, Undervisning og Fritid

Layout:

Aarhus Kommune
Børn og Unge
Kommunikation